

Dnr 2023:34

Konsekvensutredning – Årsredovisning och koncernredovisning (K3)

Inledning

Enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet när den överväger nya eller förändrade regler göra en konsekvensutredning och dokumentera denna.

Bokföringsnämnden (BFN) överväger att ge ut ett allmänt råd om ändring i Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Reglerna ska tillämpas av företag som upprättar årsredovisning och koncernredovisning enligt årsredovisningslagen med följande undantag. Företag som upprättar koncernredovisning enligt internationella redovisningsstandarder (IFRS) tillämpar inte reglerna. Inte heller företag som upprättar årsredovisning med tillämpning av Rådet för finansiell rapporterings rekommendation Redovisning för juridiska personer (RFR 2) eller Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag (K2).

BFN:s konsekvensutredning dokumenteras i denna konsekvensanalys. Analysen utgår från de frågeställningar som finns i förordningen.

Beskrivning av problemet och vad BFN vill uppnå

Bakgrund

K3 är huvudregelverket för ett företag som ska upprätta årsredovisning eller koncernredovisning. De flesta företag som är mindre företag enligt årsredovisningslagen (1995:1554), ÅRL, kan välja att i stället tillämpa K2.

Närmare om K-regelverkens bakgrund och innehåll finns på BFN:s webbplats www.bfn.se

K3-regelverket har funnits sedan år 2012 och tillämpades obligatoriskt första gången för räkenskapsår som inleddes närmast efter 31 december 2013.

Regelverken har därefter utvecklats efter hand. Under år 2016 gjordes omfattande justeringar i K-regelverken genom anpassningar till de lagändringar som föranleddes av EU:s nya redovisningsdirektiv. Även om

redovisningsregelverk är föremål för kontinuerlig utveckling p.g.a. omvärldsförändringar så får det anses att utvecklingsfasen för K-regelverken ligger flera år bakåt i tiden.

Under de år som regelverken funnits har det förekommit debatt och lämnats synpunkter på hur väl regelverken fungerat i praktiken och om de finansiella rapporter som upprättats med stöd av dessa har lett till en ändamålsenlig redovisning. Det har också förekommit synpunkter på att, framförallt K2, begränsar företagets handlingsutrymme samt på tillämpningsområdet för K2 respektive K3.

Sedan tillkomsten av K-regelverken har flera miljoner årsredovisningar och koncernredovisningar upprättats med tillämpning av regelverken. Det har därför ansetts lämpligt att en utvärdering görs.

Genomförande

K2 respektive K3 behöver utvärderas tillsammans. Det finns flera olika skäl till det. Exempelvis kan ändringar i kretsen av tillämpare för K2 påverka hur enskilda regler utformas. Enskilda regler som behandlar samma typ av transaktion i K2 respektive K3 behöver förhålla sig till varandra och när det är skillnader i redovisningshantering av likartade transaktioner behöver det finnas medvetna val bakom dessa skillnader.

I den praktiska hanteringen har BFN hållit samman översynen av K2 respektive K3. Men ändringsförslagen i K2 respektive K3 hanteras i separata remisser. Denna konsekvensanalys, som är en del av remissen, avser K3.

Förslag

Många av förslagen till ändringar syftar till att förtydliga innebörden av en regel. Någon saklig ändring är inte avsedd. Det kan vara kompletteringar i allmänna rådspunkter eller i förklarande kommentartext. Huvudsakligen motiveras de föreslagna kompletteringarna av en målsättning att undanröja otydligheter i regelverket som leder till frågor vid tillämpningen.

I några fall har analysen utmynnat i att en regel är obehövlig eller i något fall ologisk eller leder fel. I dessa fall föreslås att regeln utmönstras eller justeras.

Kompletterande normgivning med särskild inriktning på mot BRF

Nya bestämmelser om informationsinnehållet i bostadsrättsföreningars årsredovisning har trätt i kraft vid årsskiftet 2022/2023, se SFS 2022:1028. De ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter utgången av 2022. Lagändringarna förutsätter i vissa delar kompletterande normgivning från BFN. Nämnden har för avsikt att återkomma med ett förslag om redovisning i bostadsrättsföreningar senare.

Beskrivning av vilka alternativa lösningar som finns för det BFN vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Grundläggande för K3 är att det är ett principbaserat regelverk. Detta framgår tydligast av kapitel 2 som behandlar begrepp och principer. I vissa fall avviker en regel från principerna i kapitel 2 till följd av t.ex. bestämmelser i ÅRL.

K3 ska tillämpas i sin helhet. Ger K3 otillräcklig vägledning för redovisning av en transaktion, annan händelse eller förhållande ska vägledning i första hand sökas i bestämmelser i K3 som behandlar liknande och relaterade frågor. I andra hand ska vägledning sökas i kapitel 2. Eftersom K3 är principbaserat kan oreglerade frågor som regel lösas utifrån bestämmelserna i kapitel 2

Trots att K3 är ett principbaserat regelverk har det uppkommit en rad mer eller mindre detaljerade frågeställningar. Vissa av dessa har tagits om hand genom brevsvar som har publicerats av BFN. Andra frågor har lämnats obesvarade i avvaktan på en utvärdering.

Om BFN:s brevsvar och övriga identifierade frågeställningar och synpunkter inte tas om hand inom ramen för en översyn av regelverket, kommer det vara svårt att tillämpa. Det kommer råda osäkerhet om en korrekt tillämpning och information kommer behöva sökas från olika källor. Detta kan i sin tur antas leda till osäkra tolkningar, försämrad jämförbarhet, felaktig redovisning och tvister.

Vilka som berörs av regleringen

Alla företag som upprättar årsredovisning och koncernredovisning enligt K3-regelverket. Det finns inga uppgifter om hur stor andel av företagen i Sverige som väljer att tillämpar regelverket, men för de flesta företag finns ett förenklingsregelverk att tillämpa i stället för K3.

Vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser som regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Ändringarna antas inte påverka de administrativa kostnaderna i företagen.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

BFN:s bedömning är att ändringarna inte går utöver de krav som följer av EU:s nya redovisningsdirektiv.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

BFN föreslår att ändringarna ska tillämpas för räkenskapsår som inleds närmast efter 31 december 2024 men får tillämpas för räkenskapsår som påbörjas tidigare.

BFN bedömer att det inte behövs särskilda informationsinsatser med anledning av ändringarna. Visar det sig att behov finns kommer informationsinsatser att genomföras.

Antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Regelverket kan tillämpas av de flesta företag som ska upprätta en årsredovisning eller koncernredovisning. Uppskattningsvis gäller det ca 800 000 företag. Det saknas dock statistik för hur många företag som tillämpar regelverket.

K3-regelverket kan även tillämpas frivilligt av företag som inte är skyldiga att avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning eller som är skyldiga att upprätta koncernredovisning.

Företag som upprättar årsredovisning är verksamma i alla branscher.

Vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Skyldighet att avsluta den löpande bokföringen med en årsredovisning gäller redan idag för de företag som anges i 6 kap. 1 § bokföringslagen (1999:1078).

Tidsåtgången för att upprätta en årsredovisning varierar stort mellan företagen bl.a. beroende på verksamhetens inriktning och omfattning samt företagets organisation och kunskap. Nämndens bedömning är att ändringarna inte medför någon mätbar ändring avseende tidsåtgång eller administrativa kostnader.

Vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Inga. Företagen upprättar redan idag årsredovisning och har kostnader för det arbetet.

I vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Regelverket påverkar inte konkurrensförhållandena för företagen.

Hur regleringen kan komma att påverka företagen i andra avseenden

Genom att förslagen främst avser kompletteringar och förtydliganden blir det enklare för företagen att upprätta årsredovisning.

Behov av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Ändringarna ska stå i överensstämmelse med ÅRL:s regler för mindre företag och mindre koncerner.